1&2 Samuelsbok:

Å falle på eget sverd

Taler: Niklas R. B. Slettevoll
Tekst: 1 Sam 29-2 Sam 1
Dato: 11.10.2020

I løpet av den siste delen av første Samuelsbok blir kontrastene mellom kong Saul og David mer og mer tydelig. Saul blir eksempelet på livet og gudsrelasjonen vi ikke vil etterfølge, mens David blir eksempelet vi bør se opp til.

I kapittel 31 ender Saul med å ta sitt eget liv. Fram til det punktet har teksten bygget opp mot Sauls undergang, både ved konkrete valg Saul tar og profetiske budskap rettet mot Saul, men også gjennom noen mindre åpenbare tekstuelle grep. For eksempel er likheten mellom hendelsene i kapittel 4 og i kapittel 31 ganske slående. I 1 Sam 4 taper israelittene mot filisterne, Elis sønner dør i striden og Eli faller ned fra stolen sin og dør. I 1 Sam 31 taper også israelittene mot filisterne (31,1), Sauls sønner dør i striden (31,2) og Saul faller på sitt eget sverd (31,4).

I dag brukes uttrykket å falle på sitt eget sverd om å ta ansvar for handlingene/valgene sine, selv om det er mindre brutalt i vår tid. Men tok Saul ansvar ved å falle på sverdet sitt? Saul sier at grunnen til at han ønsker å dø er «så ikke disse uomskårne kommer og stikker meg mishandler meg» (31,4). Det er stolthet og frykt som driver Saul til å styrte over sverdet sitt, ikke et ønske om å ta ansvar. Indirekte må han ta konsekvensen av sine handlinger, men egentlig forsøker han å rømme fra ansvaret en siste gang.

Vi kunne tenkt oss at David ville blitt lettet over å høre at Saul var død, siden Saul i årevis hadde forsøkt å drepe David. Men i stedet synger David en sørgesang over tapet av Saul (2 Sam 1,19 osv.). På den måten viser David oss hvordan man kan være rettferdig og elske Gud og samtidig elske sin fiende. David både viste nåde mot Saul og gav ære til ham der det var fortjent.

Mennesker liker å legge sin egen skyld over på andre og å forsøke å unnslippe å stå til ansvar. Stolhet og frykt blir som sverd som vi kjemper med, men problemet er at det også blir sverdet vi faller på, slik som med Saul.

Men Gud ønsker ikke at vi skal falle på våre egne sverd. «*'Så sant Jeg lever', sier Herren Gud, 'Jeg har ikke velbehag i den ugudeliges død, men i det at den ugudelige vender om fra sin ferd og lever. Vend om, vend om fra deres onde ferd! For hvorfor skulle dere dø […]?*» (Esekiel 33,11). Vi ser dette gjennom Davids sorg over Sauls død, fordi Davids hjerte var i tråd med Guds hjerte. Gud har et faderhjerte som elsker oss. Guds Ord beskrives som et sverd, og hvis vi

overgir oss til Gud så vil han gjennombore oss med Sitt sverd. Forskjellen er at våre egne sverd ødelegger hele mennesket, mens Guds Ords sverd dreper synden og ondskapen i oss, «det gamle menneske», og setter oss fri til å leve et nytt liv. Jesus sa: «*Den som forsøker å berge sitt liv, skal miste det. Og den som mister sitt liv, skal berge det.*» (Luk 17,33).

SPØRSMÅL TIL ETTERTANKE

- I vanskelige tider, ser du til din egen styrke eller til Guds styrke? Hvordan kan du aktivt søke etter Guds styrke i ditt liv?
- Vil du følge Kristi herredømme? På hvilken måte kan valgene og gjerningene dine bevise det valget du har tatt?
- Hva kan vi lære ut fra denne teksten om hvordan vi skal be for verden, kirken og våre ledere?